

виходити з ними на контакт, впливати на них та приваблювати до себе. Важливу роль в структурі компетентності логіста займають вольові якості (впевненість у собі, витримка, сміливість, рішучість, ініціативність, цілеспрямованість), що забезпечують активність пізнавальної сторони професійної діяльності. Створення умов щодо прояву активності, ініціативності та розвитку мотивації забезпечують організаційні якості (вимогливість до себе та оточуючих, схильність брати на себе відповідальність, вміння приймати рішення, адекватно оцінити свої можливості, вміння планувати свою роботу).

Виокремлені нами якості та їх розвиток сприяють ефективності професійної діяльності майбутнього фахівця з логістики. Саме тому, цілком зрозуміло, що необхідно здійснювати ґрунтовну підготовку у цьому напрямку та створювати умови щодо їх формування.

Список літератури

1. Регуш Л. А. Психологія прогнозування: успіхи в познанні майбутнього/Л. А. Регуш. – СПб.: Реч, 2003. – 351 с.
2. Моросанова В.И. Индивидуальный стиль саморегуляции в произвольной активности человека // Психол. журн. 1995. № 4. С. 26-35.

*Науковий керівник: Доценко Л.В.,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.923-057.87 (043.2)

Кириллова М.С.

Національний авіаційний університет, Київ

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК САМОВІДНОШЕННЯ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТА

Проблема соціально-психологічної адаптації особистості бере свій початок ще з трудів Платона та Ф.Ніцше і широко представлена в роботах Т. Парсонса, К.О. Абульханової-Славської, І.Д. Калайкова та інших вчених. До вивчення проблеми самовідношення, що зберігає свою актуальність у зв'язку з широким колом проблем, пов'язаних з формуванням зрілої, адаптивної особистості, звертались Б.Г. Ананьєв, І.С.Кон, К. Хорні, К. Роджерс та інші. Взаємозв'язок цих двох явищ у студентському віці має особливу важливість.

Самовідношення розглядається вченими як своєрідна особистісна риса, яка майже не змінюється в залежності від ситуації і навіть від переходу в іншу вікову категорію. Згідно проаналізованої літератури, самовідношення особистості є динамічною системою, компоненти якої утворюють функціональні взаємозв'язки, що підтримують цілісність усієї системи, і взаємопов'язані з іншими психічними утвореннями та є одночасно і продуктом, і чинником їх подальшого розвитку. Систематизуючи наявні в сучасній науці підходи до вивчення самовідношення, можна вказати на те, що прагнення особистості до пізнання себе, до самовизначення і самовідношення демонструє в ній новий етап розвитку і представляє її зрілість.

Основу соціально-психологічної адаптації становить взаємодія особистості і соціального середовища. Особистість входить в нове соціальне оточення, стає

його повноправним членом, самостверджується і розвиває свою індивідуальність. В результаті адаптації формуються соціальні якості спілкування, поведінки та предметної діяльності, прийняті в суспільстві, завдяки яким особистість реалізує свої прагнення, потреби, інтереси і може самовизначитися. Для студента адаптація відіграє дуже важливу роль, оскільки в ході адаптації складається індивідуальний стиль діяльності особистості, що дозволяє їй виконувати з певним успіхом свою професійно-функціональну роль в подальшому.

Адаптаційні можливості людини багато в чому залежать від сукупності психологічних особливостей, якостей і властивостей особистості, складових особистісного потенціалу людини. Одним із визначальних факторів адаптації є самовідношення особистості, що є найважливішим регулятором поведінки людини, багато в чому визначає її самовідчуття в світі відносин з іншими людьми, її критичність, вимогливість до себе, ставлення до своїх успіхів і невдач, відображає цілісне ставлення до самої себе і прийняття самої себе. Позитивне стійке самовідношення лежить в основі віри людини в свої можливості, в свою самостійність, обумовлює оптимізм щодо очікування успішності своїх дій в ситуаціях невизначеності, служить для самосприйняття, самовираження і самореалізації, збереження внутрішньої стабільності, саморегуляції і контролю, а отже забезпечує позитивну соціально-психологічну адаптацію. У той самий час готовність особистості до самозвинувачення, бачення в собі переважно недоліків, в цілому негативне самовідношення, призводить до неприйняття себе, до комплексу неповноцінності, до пасивної поведінки або агресивності, а це значно знижує показники соціально-психологічної адаптації.

Таким чином, чим адекватніше оцінює себе людина, приймає свої позитивні і негативні сторони, сприймаючи їх частиною своєї особистості, тим більш успішною така людина відчуває себе в світі і вміє пристосовуватися до різних умов нашого суспільства.

В силу того, що самовідношення впливає на стабільність зв'язків людини з соціальним середовищем й формує внутрішнє, індивідуальне середовище розвитку особистості, проблема становлення самовідношення в студентському віці, формування його позитивної спрямованості набуває особливої важливості.

*Науковий керівник: Доценко Л.В.,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.942-043.2:37:378 (043.2)

Коваленко О.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ЕМОЦІЙНИЙ АБЬЮЗ ТА ГАЗЛАЙТИНГ У НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

В англійській термінології «абьюз» досить широке поняття, що включає в себе емоційне, фізичне, сексуальне насилля.

Однак фізичне та сексуальне насилля піддаються контролю і караються законом, в зв'язку з чим подібні випадки у навчальному процесі не надто